Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің студенттер газеті

Білім жарысы

1998 жылғы 22 наурыздан шыға бастады

Қараша 2016, № 9 (144)

ҰЛТТЫҢ ТҰТАСТЫҚ МЕРЕКЕСІ

Айтолқын ҚАПАН
ГӘФ Журналистика мамандығының 3 курс студенті

2012 жылдан бері Қазақстан халқының күнтізбесіне жаңа мейрам қосылды. Ол – 1 желтоқсанда ресми түрде аталып өтілетін Тәуелсіз Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президент күні. Бұл күн Қазақстанның дүниежүзі елдерінің алдында мерейін өсіріп, беделінің артуына зор ықпал ететін мәні зор мереке. Мейрамның аталуының негізі және алғышарты – 1991 жылы 1 желтоқсан күні болған президент сайлауы. Алғашқы бүкілхалықтық сайлау нәтижесінде Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев алғашқы Президент атанды. Н.Назарбаев 88,2% дауыс берушілердің 98,7% дауысына ие болды. Нәтижесінде, 1991 жылғы 1 желтоқсанда, алғаш рет өткен жалпыхалықтық сайлауда егемен Қазақстанның негізін салушы – Нұрсұлтан Назарбаев Тұңғыш Президент болып сайланды. Аталмыш сайлау халық үшін аса жауапты кезеңде өтті, өйткені бұл «мызғымас» Кеңестер Одағының ыдырап, егемендіктің жалауы желбіреген тұс еді. Ондай өтпелі кезеңде елдің тізгіні жауапты тұлғаның қолында болғаны тиіс еді. Тізгінді қолға алған күні-ақ Елбасы қазақстандықтарға алдағы өмірдің жеңіл болмайтынын, бірақ жақсы күндерге бірлік пен татулық, іскерлік арқылы жетуге болатынын айтқан. Уақыт өте келе халық өзінің дұрыс таңдау жасағанына куә болды. Төрт рет Президент болып сайланған Нұрсұлтан Әбішұлы елімізді талай биіктерге жетеледі, бибіт өмір сыйлады. 25 жылдық тарихы бар мемлекеттің экономикасы мен мәдениеті, өркениеті өзгелерден артық болмаса кем емес. Осындай қамшының сабындай қысқа уақыт аралығында Елбасы Қазақстанды әлем танитын дәрежеге жеткізді. Расында, тәуелсіз Қазақстанның қалыптасуынан бастап, бүгінгі деңгейіне дейінгі игі істердің барлығы дерлік Н.Назарбаевтың есімімен байланысты. Ата-бабамыздың ғасырлар бойы асыл арманы болып келген егемен Қазақстанды құру жөніндегі тарихи аманаты осы кісінің басшылығымен іске асты. Елбасы халықты жарқын істерге жұмылдыру, қоғамдағы татулық пен келісімді нығайту, бүкіл халықаралық қоғамдастықтың ризашылығы мен құрметіне ие болған жаһандық және өңірлік бейбіт бастамалардың авторы ретінде елдің сыртқы саяси бағытын дәл айқындау ісіне орасан зор үлес қосты. Мемлекет басшысының жан-жақты сараланған ішкі және сыртқы саясатының арқасында еліміз саяси және әлеуметтік-экономикалық дағдарыстан сүрінбей, дербес дамудың өтпелі кезеңіндегі қиындықтар мен сынақтарды еңсеріп, ілгерілеу мен өркендеу жолына шықты. Шын мәнінде, Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың салиқалы саясатының арқасында тәуелсіз Қазақ елі қалыптасып, тарихымыз түгенделіп, тіліміз, дініміз және діліміз қайта оралды. Қазақстан өз тәуелсіздігінің 25 жылы ішінде әлем мойындаған мемлекеттердің қатарына қосылды. 150-ден астам елдермен дипломатиялық қарым-қатынас орнатып, өзге мемлекеттердің даму жолдарын саралай келе, өзінің даңғыл жолын тапты.

Құрметті замандастарым!

1-ші желтоқсан - Тұңғыш Президент күні құтты болсын! Н.Ә.Назарбаевтың ел игілігі жолындағы тамаша бастамаларын жүзеге асыруға үлесімізді қосып, алға қойған мақсаттарға қол жеткізейік! Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын!

Құрметті әріптестер!

Сіздерді мемлекеттік мерекелеріміз - Тұңғыш Президент күнімен және Тәуелсіздік күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл екі мерекенің де Қазақстан үшін орны бөлек және өзара байланысы көп. Себебі егеменді Тәуелсіз мемлекетімізді халықаралық аренада жаңа деңгейге көтерген Елбасымыз – Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың еңбегі орасан зор. Жерінің тұтастығын сақтай отырып, ел тыныштығы мен ауыз бірлікті, татулық пен достықты ту етіп көтеріп, жасампаз Қазақстан құрды.

Еліміздің келешегі зор, жетістігі мол болсын! Халқымыз бибіт өмірдің, гүлденген әлемнің куәгері болсын!

Хұсайын Валиев
А.Байтұрсынов атындағы ҚМУ ректоры

Уважаемые коллеги!

Поздравляю Вас с Днем Независимости Республики Казахстан и с Днем первого Президента! Эти две даты глубоко связаны между собой, так как мы не представляем обретение Казахстаном независимости, в целом развитие страны без ключевой роли во всех этих свершениях Лидера Нации Нурсултана Абишевича Назарбаева. Благодаря реформам, проводимым Главой государства, годы самостоятельного развития стали для Казахстана временем подъема экономики, политического роста.

Я желаю каждой семье крепкого здоровья, благополучия и стабильности. Пусть в нашей стране всегда царит мир!

Хусаин Валиев
Ректор КГУ им. А.Байтұрсынова

Назарбаев Зияткерлік мектептері

NIS Nazarbayev Intellectual Schools

ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бастамасы бойынша 2008 жылы Астанада алғашқы зияткерлік мектебі ашылды. Бес жылдың ішінде Зияткерлік мектептері еліміздің барлық өңірлерінде ашылған еді. Бүгінде Қазақстан бойынша осындай 18 мектеп бар. **Толығырақ 3-бетте.**

О себе, о семье, о работе

В гостях у рубрики "Семейный портрет" София Абдугалиевна Туреханова - заведующая кафедрой Истории Казахстана юридического факультета, В нашей беседе она рассказывает о себе, о семье, о работе. **Материал читайте на 4-й стр. номера**

Өркениетті жастар

Жақында А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінде «Серпін-2050. Мәңгілік ел жастары – индустрияға» атты әлеуметтік жобасының грантына үміткерлер арасында «SerpinStart – Up» интеллектуалды-инновациялық жобасының байқауы өтті. **Толығырақ 5-бетте.**

День Дублера

Екатерина КИЗЯЕВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

В КГУ им.А.Байтурсынова впервые прошел День дублера. В этот день студенты-активисты получили уникальную возможность изучить жизнь вуза с управленческой стороны, попробовать свои силы на административных должностях или в качестве преподавателей университета, а также внести свои предложения по качественному улучшению жизни студентов в различных сферах деятельности. Отметим, что данное мероприятие прошло в первый раз в стенах нашего вуза, и около 70 студентов-активистов было задействовано в этом проекте.

Начало этого необычного дня ознаменовалось торжественной передачей полномочий ректора университета Хусаина Валиева его дублеру, студенту 3 курса факультета информационных технологий, председателю Высшего Студенческого Совета Орынбасару Сакенову .

- Как ты себя чувствовал в роли ректора?

- За пару часов трудностей не возникло, но было очень интересно, хотя бы один день почувствовать себя в роли ректора - это шанс, который дается немногим, здесь важно проявить лидерские качества. Однако, считаю, что в реальности должность ректора очень сложная и ответственная, так как ты управляешь большим коллективом студентов и сотрудников.

Весь день дублеры работали на своих местах, вникали в процесс управления вузом, вели прием студентов, раздавали указания, проверяли посещаемость, проводили беседу со студентами, а в завершении самостоятельно организовали расширенное заседание ректората, на котором обсудили насущные проблемы и подвели основные итоги прошедшего дня.

Помимо дублеров на ректорате также присутствовали реальные руководители вуза и подразделений.Проректор по научной работе и внешним связям КГУ Ж. Жарлыгасов поздравил студентов, и рекомендовал им проводить время в стенах университета с пользой, а именно, посещать занятия и участвовать в общественной жизни.

- У студентов Костанайского государственного университета имени А.Байтурсынова большие возможности для получения качественного образования. Одна из них, академическая мобильность. Несколько лет назад лишь единицы из наших студентов могли выехать за пределы Казахстана. Сейчас же студенты выезжают в вузы Чехии, Польши и многие другие зарубежные учебные заведения. Вам нужно уделять должное время не только изучению государственного и русского, но и знанию английского языка, - отметил проректор.

На вопрос «Какую роль вы бы хотели примерить сами, если у вас была бы такая возможность», директор ЦРМИ (Центра Развития Молодежных Инициатив) Болат Калиев ответил так:

- Я бы опять на время стал студентом, потому что - это самое лучшее время в жизни человека. И самое главное, что все остальные роли в будущем еще можно примерить, а роль студента в том самом возрасте примерить уже будет нельзя.

Прошедшее мероприятие показало, что студенты заинтересованы в улучшении жизни вуза, а День дублера – это площадка для выявления насущных вопросов и проблем в университете.

Праздник национальной валюты

Ксения ЛЕБЕДЕВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

Деньги во все времена отражали уровень и степень развития страны. Понятие «достоинство» имело двоякий смысл: номинал денег и статус государства, история которого включает в себя и историю его собственной валюты.

Из всех стран бывшего Советского Союза Казахстан одним из последних вышел из рублевой зоны. В 1992 году была создана специальная группа дизайнеров из 4 высококлассных мастеров: Мендыбая Алина, Тимура Сулейменова, Агимсалы Дузельханова и Хайруллы Габжалилова. Началась работа с изучения исторических аспектов развития культуры Казахстана. Было много жарких споров, как назвать новые деньги. На казахском языке «деньги» - это «ақша».

Но затем появилась идея назвать нашу валюту «тенге» -это историческое тюркское название. Название «тенге» происходит от средневековых тюркских серебряных монет «денге» или «танга», от которых, в свою очередь, произошли также название русской монеты «деньга» и слово деньги.

Разработка национальной валюты была проделана в самые короткие сроки. Таким образом в Казахстане был произведен самый удачный и быстрый в мире ввод новой валюты. У казахстанского тенге 18 степеней защиты.

Это водяные знаки, защитные нити, прозрачное окно, совмещающиеся и скрытые изображения, микрошрифты и многое другое.

Тенге - одна из самых защищенных валют мира. Наряду с монетами денежного обращения в республике имеют хождение юбилейные и памятные монеты.

Они обладают платежеспособностью в соответствии с обозначенным на них номиналом, но основное их назначение — культурно-просветительское. Такие монеты выпускаются строго ограниченным тиражом и продаются на территории Казахстана и за рубежом по коллекционной стоимости.

Также выпускаются памятные юбилейные банкноты, посвященные знаменательным датам и событиям.

День национальной валюты — тенге и профессиональный праздник работников финансовой системы страны отмечают в Казахстане ежегодно 15 ноября, согласно Закону «О праздниках в Республике Казахстан».

Для тех , кто живет в движении

АО Банк ЦентрКредит совместно с компанией АО «Эйр Астана» с радостью сообщает о запуске новой беспрецедентной акции «CARD FOR FLY»

Если Вы любите путешествовать, то карта «CARD FOR FLY» создана специально для Вас! Карта предоставляет каждому обладателю новые широкие возможности и многочисленные привилегии, а именно Карта «CARD FOR FLY» позволяет Вам надежно управлять своими финансами, а также легко зарабатывать бонусные баллы, которые можно обменять на бесплатные полеты или повышение класса обслуживания с экономического класса до бизнеса на всех рейсах авиакомпании «Эйр Астана».

Зарабатывайте бонусные баллы Nomad Club каждый раз оплачивая покупки по карте в магазинах, АЗС, кинотеатрах, ресторанах, кафе и барах, а также расплачиваясь в отелях и многих других местах.

Все безналичные операции -0 % комиссии. Каждые 200 тенге безналичного расчета с картой «CARD FOR FLY»-1 бонусный балл.

Выбирайте между дебетовой и кредитной картой. Дебетовая: KZT, USD, EURO. Кредитная-KZT до 1 млн тенге ,%-до 50 дней.

Банк приветствует новых владельцев после первой транзакции: владельцам дебетной карточки-1000 бонусных баллов, владельцам кредитной карточки-2000 бонусных баллов.

«CARD FOR FLY»-карта премиального класса, поддержка VIZA -24 часа в сутки, 365 дней в году. Медицинские и юридические консультации во время поездок. Скидки за предъявление в торговых сетях, ресторанах, аэропортах или отелях, на прокат автомобилей и перелеты. Обслуживание карты бесплатное.

В период с 15.10.16 по 15.12.16 каждые 3 (три) недели будет проводиться розыгрыш призов по безналичным транзакциям по картам Nomad Club. За безналичные операции можно выиграть IPhone 7 и путевку в ПАРИЖ. Условие: наличие 10 (десяти) и более безналичных операций на сумму от 1000 тенге с использованием одной из банковских платежных карточек: Visa Gold Nomad Club и Visa Platinum Nomad Club.

Информация по телефону 8(7142)544-407,8(7142)541-790.

АБФу – 50!

Алия СЕЙДАХМЕТОВА, студентка 3 курса ГСФ специальность «журналистика»

Аграрно - биологическому факультету – 50. Руководство факультета совместно с Центром знаний организовали праздничный концерт в честь юбилейной даты.

На празднование были приглашены ветераны факультета, выпускники, преподаватели, студенты. Ветераны с радостью вспоминали, как все начиналось, а студенты с большим интересом погружались в историю развития своего факультета.

Нынешние студенты–агрономы имеют большой спектр возможностей для получения качественного образования: профессиональное оборудование, высококлассных преподавателей, возможность практики на производствах области. .

По словам профессора кафедры агрономии, почетного работника Костанайского государственного университета Владимира Мищенко, на пути становления факультета было много трудностей. 50 лет назад здание было неприспособлено, стульев не хватало, вместо них были скамейки, столы тоже сколочены из подручного материала.

Первый набор состоял из 100 студентов, но ... какая у энергетика, какая жажда знаний была у тогдашних студентов. Кстати, отбор студентов на первых порах был жесткий: конкурс 5 – 6 человек на одно место. Аграрные специальности были очень популярны среди молодежи. Сейчас конечно таких сложностей не возникает.

В числе приглашенных гостей первые студенты, первые выпускники.

Сегодня и студентов гораздо больше, и условия для студентов созданы по максимуму. За 50 лет учебное заведение успело сменить разные названия, местоположение.

Во время своих выступлений ветераны факультета вспоминали свое студенчество, давали наставления будущим специалистам и даже шутили.

Вот что отметил в своей поздравительной речи Жиентай Санзыбаев – профессор кафедры экономики:

- Большой вклад в развитие сельхозинститута закладывали – агрономы, а мы как экономисты обеспечивали полив, прополку. Благодаря агрономам мы выращиваем такие прекрасные урожаи. Дуальное образование, о котором сейчас много говорят, на самом деле существовало уже в самом начале, к преподаванию привлекались агрономы- практики.

Подобные мероприятия, благотворно влияют на студентов, и на преподавателей. Одни делятся своим опытом, другие перенимают.

- Я доволен сегодняшней встречей, узнал много нового о жизни своего факультета. Моя будущая профессия – агроном, и я ни капли не жалею, что выбрал именно эту специальность. Слушая преподавателей- ветеранов, еще раз убедился в правильности выбора. Хочу поздравить свой факультет с 50 – летием и пожелать, больше студентов, и больше побед, - сказал студент 3 курса Владислав Болотов.

В ходе концертной программы выступили певцы, танцевальные коллективы и даже команда КВН аграрно- биологического факультета.

Ғылыми ізденіс жолында

Гүлнұр КӘКІМБЕК,
ҚМУ магистранты

«Алматы, әсем қала, ару қала! Көркіңе тамсандырған арман қала», - деп қазағымның жыры мен сазына арқау болған шаһарға жол түсіп, ғылыми тағылымдаман өтіп келдім.

Алып мекеннің автокептелісін барар жолда сезініп үлгердім. Поезымыз уақытынан кешігіп, байланыстың жоқтығынан жұрттың мазасы қашты. Басында мені қарсы алуға дайын болмаған кейіп танытқандай болғанымен, артынан көнді-ау, әйтеуір. Бұрын келіп жүрген жеріміз ғой, алайда осы жолы кітапхана мен баспасөз редакцияларын, университеттің ғылыми орталықтарын шарламақпын. Қажет жерін қағазға түсіріп, түртіп алмақпын.

Темірбек Қожакеевтің есімін естігенде бірден көз алдымызға елестетер тұс – Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті. Талайлардың білім ошағы, көкірек көзінің шуағы болған оқу орны бүгінде жас ұрпаққа тәжірибе алмасу мекені болып отыр. Магистрлік диссертациямның тақырыбына материал жинау мақсатында биыл қазақ журналистикасының ордасына барып, айтқандарын ой елегіне түйдім.

Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасы меңгерушісінің ғылыми-инновациялық жұмыс және халықаралық байланыстар жөніндегі орынбасары Нүргүл Сапарходжаева құшақ жая қарсы алып, ұжыммен таныстырды. Кәкен Қамзин, Клара Қабылқызы, кафедра меңгерушісі Гүлмира Серікқызы, басқа да факультет ұстаздарының атқарған жұмыстарын көріп, әрбірінің жарыққа шығарған кітаптарымен таныстым.

М.Барманқұлов атындағы телерадио кешенінде туындаған студенттердің шығармашылық дүниелеріне тәнті болдым. Қара шаңырақ «Хабар» ТРК (телерадио компаниясы) журналистерімен қоян-қолтық жұмыс жасап, білім алушылардың қарымына шыңдау беруде. Бірлесіп жасаған деректі фильмдері – болашақ журналистердің өз ісінің қас шебері болуына жасалған үлкен қадам. Университет қабырғасында «Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасы да бар.

Сабақта қолданып жүрген материалдар мен зерттеу жұмыстары авторларының құнды еңбектері жинақталып, осы баспадан жарық көреді. Соның бірнешеуі менің де қолыма тиді.

Қазақстанның бұқаралық ақпарат құралдары саласында жүрген танымал тұлғаларымен бір конференция басында отырып, пікірлесу бақыты бұйырды. Тарих ғылымдарының докторы, профессор Сәуле Барлыбаеваның 60 жылдық мерейтойы және Дүниежүзілік Теледидар күніне арналған «Қазақстан телеиндустриясындағы жаңа трендтер: технологиялар мен контент» атты республикалық ғылыми тәжірибелік конференцияға қатынасып, мақаламды жариялау мүмкіндігі туындады. Спорт журналистикасының негізін қалауға үлкен үлес қосқан университеттің сыйлы ұстазы жайлы айтылған жан жақты ойлар, теледизия майталмандарының көрсеткен шағын суреттемелері бұл кісінің бүгінгі телеиндустриядағы нағыз контент екендігін көрсетті. Осындай басқосудан кейін кімнің болса да көкейінде «маңдайыма ғұмыры мағыналы ұстаздың мерейтойын өткізу бұйырса» екен деген арман қалыптасары сөзсіз.

Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасының мұрағатын ақтарып, ойда жүрген ғылыми еңбектер мен диссертациялық жұмыстардың мазмұнына көз жүгірттім. Қуандық Шамақайұлының "Моңғолиядағы Қазақ баспасөзінің тарихы, даму тенденциялары" және Аязби Бейсенқұловтың "Қазақстандық бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа технология негізінде даму проблемалары" диссертациялық зерттеулерінің алаңына саяхат жасап, әлемге танылған қазақ баспасөзінің таралу аймағын көрдім. Елімізде халықаралық мәртебеге ие болып, жаһан жұртшылығына біз жайлы ақпар жеткізетін басылымдарымыздың қатары көбеюде. Соның бірі "Қазақстан Zaman" халықаралық, қоғамдық-саяси газеті редакциясында көптеген сұрақтарыма жауап іздедім.

Ғылыми ізденіс жолындағы сапарым сәтті болғанына сенімдімін! Жүрегімнің түкпірінде «ҚМУ ұстаздарының баспадан шыққан жаңа кітаптары» деген сөренің бейнесі қалыптасты. Бұның да бір күні шындыққа айналарына күмәнім жоқ.

Тұңғыш қазақ

«Ла Скала» сахнасын бағындырған қазақ

Арайлым ҚАБИМОЛДАҚЫЗЫ,
ГӘФ журналистика мамандығының 3 курс студенті

Италиядағы Ла Скала өнер мектебінде дәріс алып, әншілік шеберлігін ұштаған халқымыздың бұлбұл көмей әншілерінің бірі, Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі Амангелді Сембин жайлы біреу білсе, біреу біле бермес. Біз тамаша әншінің тағдырлы өмірі мен саф алтындай өнері жайлы әңгіме төркінін ол кісінің балалық шағынан бастасақ дейміз. Амангелді Сембин – Жамбыл облысы Сарысу ауданына қарасты Жайылма аулының түлегі. Болашақ әншінің алғаш әнге деген құштарлығы байтақ даламыздағы сұлу табиғат аясында оянса керек. Балаң әнші мектеп қабырғасында жүргенде аудандық көркемөнерпаздар байқауына қатысып, әлденеше жүлделі орынға ие болған. Бірде әділ қазылар алқасының ішінде отырған мәдени ағарту училищесінің директоры Шора Теміров концерттен кейін Амангелдіні шақырып алып, оның оқуын әрі қарай жалғастыруын, әншілік жолға түсу керектігін айтып, қалаға алып кетеді. Солай Амангелді қамқор ұстаздың арқасында училищенің режиссер дайындайтын бөліміне түсіп, ойдағыдай бітіріп шығады. Кейін ол алты жүз талапкердің ішінен топ жарып, Мәскеудегі Чайковский атындағы консерваторияның әншілер факультетіне оқуға түседі. Сол жолы орындаған Мұхиттың «Айнамкөз», Сегізсерінің «Қарғаш» әндері жас әншінің бағын ашады.Танымайтын елде тіл біліп, музыкалық сауат ашу алғашында қиынға соққанымен тумысынан зерек Амангелді аз уақытта қатарға қосылып, ғажайып өнер жолының сырына қаныға бастайды. Амангелді Сембин Мәскеу консерваториясының бесінші курсында оқып жүрген кезінде ұстазы Василий Карин «Үлкен театрда» Ла Скалаға тыңдау жүріп жатыр, соған сенің қатысуың керек» деп, жас әншінің дауысын шетелдік қонақтарға тыңдатқан. Амангелді оқу орнын бітіріп Алматыға оралғанда Қазақтың Абай атындағы опера және балет театрының ұжымы жас әншіні құшақ жая қарсы алды. Сөйтіп театрда қызмет істеп жүрген жас әншіге Мәскеудегі Мәдениет министрі Пётр Демичевтен хат келеді, үлкен театрға әншілік етуге шақырады және алған білімін Италияда жетілдіруін сұрайды. Солай қазақ баласы Италияның Милан қаласындағы әлемге әйгілі опера әртістерін дайындайтын «Ла Скала» театрының өнер мектебінде оқиды.

Амангелді Сембин 1971 - 1973 және 1975 - 1980 жылдары Қазақ академиялық опера және балет театрында соло-әнші болды. Амангелді Сембин опера сахнасында Мұқан Төлебаевтың «Біржан-Сара» операсында Біржан, Сыдық Мұхамеджановтың «Жұмбақ қызында» Адақ, Еркеғали Рахмадиевтың «Қамар сұлуында» Ахмет, Ш.Гунонның «Фаусындағы» Фауст және тағы да басқа рольдерде шебер ойнаған.

Өмірінің соңғы кезінде ол кісі Өнер академиясында қызмет етті.

Қаншама дарынды жастарды тәрбиеледі. Амангелді Сембин 1980 жылдан Алматы театр-көркемсурет институтында (қазіргі Қазақ ұлттық өнер академиясында) ұстаздық етті, ата жолын жалғастырар ұрпақ қалдырды.

Назарбаев Зияткерлік мектептері

Абылай ҚАСЫМОВ,
Қостанай қаласындағы физика-математика бағыттағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің баспасөз хатшысы

Назарбаев зияткерлік мектептері – ғылым, экономика және саясат саласында дарынды балаларға арналған таңдаулы мектептер желісі. Зияткерлік мектепте білім берудің екі моделі жүзеге асырылады. Бірінші модель – жаратылыстану-математикалық бағыттағы экспериментталды ықпалдасқан білім бағдарламасын жүзеге асырады.

Бұл бағдарлама бойынша оқушылар физика, математика, химия және биология пәндерін тереңдетіп, үштілді ортада оқиды.

Екінші модель - негізгі және жоғары мектепте балаларды Халықаралық бакалавриат бағдарламасы бойынша оқыту.

Бұл білім беру моделі 35 жылдан астам тарихы бар, жоғары сапалы білім беретін бағдарлама ретінде әлемге танылған. Халықаралық бакалавриаттың дипломын 102 елдің 1300 астам университеттері мақұлдайды.

Олардың ішінде Оксфорд, Гарвард, Кембридж, Иель, Сорбонна, Лондонның экономика мектебі сияқты аттары әлемге әйгілі жоғары оқу орындар бар.

ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың бастамасы бойынша 2008 жылы Астанада алғашқы зияткерлік мектебі ашылды. Бес жылдың ішінде Зияткерлік мектептері еліміздің барлық өңірлерінде ашылған еді. Бүгінде Қазақстан бойынша осындай 18 мектеп бар.

Зияткерлік мектептерінде жоғары білікті педагогтар дәріс береді, мектеп заманауи ғылыми-зертханалық және интерактивті-мультимедиялық жабдықпен жарақтандырылған.

Қостанай қаласындағы физика-математика бағытандағы Назарбаев Зияткерлік мектебі 2014 жылы тәуелсіздік күні қарсаңында, 12-желтоқсанында ашылды.

Мектепте 7-12 сынып аралығында оқушылар оқытылады, олар үшін пән мұғалімдерімен қатар АҚШ, Ұлыбритания, ОАР, Австралиядан халықаралық мұғалімдер, қосымша білім беру педагогтары, педагог-психологтар, ұйымдастырушы-педагог-кураторлар, мұғалімдердің ассистенттері, тәрбиешілер оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыруда.

Семейный портрет

О себе, о семье, о работе

Амангуль УСТЕМИРОВА

Когда я собиралась писать этот материал, то знала лишь то, что София Абдугалиевна Турежанова – заведующая кафедрой Истории Казахстана, кандидат исторических наук сестра профессора нашего университета Сафара Абдугалиевича Калдыбаева. Но в процессе беседы узнала, что и ее супруг работает в нашем коллективе, так что в полной мере семья Турежановых подходит к нашей рубрике «Семейный портрет». Правда стоит отметить, что женщины оказались более открыты для нас.

О себе

София Абдугалиевна родилась в большой семье. Отец военный, поэтому, в первый же день войны был призван защищать родину, практически прошел всю войну – Дальний Восток, Япония, был ранен, но демобилизовался из вооруженных сил лишь в 1954 году по состоянию здоровья. Мама - домохозяйка занималась в основном воспитанием детей. При этом, отец закончил медресе, и считается по тем временам достаточно образованным человеком, поскольку фактически знал три языка – арабский, кириллицу и латинский, так как застал времена перехода от одного алфавита к другому. Поэтому в их семье был культ учебы, а отец, умирая, завещал им обязательно получить образование. Нужно сказать, что дети исполнили волю отца: все семеро детей получили образование, пятеро из них - высшее, двое из которых стали впоследствии учеными.

О себе София Абдугалиевна рассказывает следующее. Ее путь в науку был достаточно тернист. История как наука, в советское время была самой идеологизированной и политизированной, и когда перед ней встал вопрос защиты кандидатской диссертации, ей пришлось вступить в партию. Она застала времена перестройки, когда хаос царил во всем, а наука суверенного Казахстана только становилась на ноги. Начиная разработку своей темы во времена СССР, ей пришлось менять направление своей работы и защищаться уже в совершенно другой стране – суверенном Казахстане.

- София Абдугалиевна, сейчас наверное, не модно вспоминать те времена, а уже тем более членство в партии. Вы вспоминаете эти времена, рассказываете студентам об этом, или стараетесь забыть ту эпоху?

- К слову сказать, свой партбилет я сохранила, и думаю, что было в то время и хорошее, то, что вспоминается в любой семье. К тому же надо сказать, что в отличие от современных партийных течений, куда может вступить практически любой желающий, в то время был жесткий отбор, и как это ни парадоксально, но брали только лучших. Но при этом, ностальгии у меня нет, скорее это ностальгия к молодости, а поскольку наша юность застала эти времена, мы конечно же вспоминаем казалось бы для нас беззаботное время.

Об образовании

Как мне кажется, все-таки, в те далекие времена нашей юности, многие из нас, действительно, стремились учиться, не ради диплома, а ради того, чтобы работать, создавать блага для себя и своей семьи. Если ли разница между поколением прошлого века и нынешнего в отношении тяги к образованию? Об этом я спросила Софию Абдугалиевну и вот что она ответила:

- Мне кажется, что беда нынешнего поколения в том, что некоторые из них, не все, не могут найти себя, не знают, чего хотят. Хотя при этом, достаточно много примеров успешных молодых людей и в плане бизнеса, и в плане карьеры. К тому же, сейчас огромное количество вузов, новых специальностей, о которых даже мы еще не все знаем. В наше время, большинство из нас знало к чему стремиться. К тому же, например, в нашей семье, старший брат, как говорится, проложил дорогу к учебе, и мы все стремились следовать его примеру. Это было, в хорошем смысле, подражание ему. К слову сказать, в нашей семье преобладают педагоги, но наши дети уже все брали другие направления.

С другой стороны, современное вузовское образование, дает большие возможности: учеба за границей, выезд в рамках академической мобильности за пределы страны, изучение языков. Поэтому, нельзя здесь однозначно ответить, но думаю, что и среди наших студентов есть те, кто пришел в вуз за ЗНАНИЯМИ, и это радует.

О семье

Узнав о том, что София Абдугалиевна и ее супруг Сейткали Уразович – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры экономики, работает в нашем университете, задаю традиционный вопрос: не мешает ли это семейной жизни, и отличается ли традиционная семья от семьи, в которой супруги оба занимаются наукой, на что она ответила:

- Конечно, у нас много точек соприкосновения, но это не значит, что мы постоянно ведем умные беседы. Поскольку работаем в одном коллективе, мы обсуждаем так скажем производственные вопросы. Если он что-то интересное узнал, прочитал, он обязательно расскажет мне, мы обмениваемся мнениями. Но и семейные заботы нам не чужды. К примеру, у нас уже есть внучка, естественно, мы стараемся много времени проводить с ней, и наши разговоры, в большей степени и о ней тоже, поскольку считаем себя любящими бабушкой и дедушкой.

К слову сказать, семейный стаж Турежановых 36 лет, и все это время они всегда работали в одном коллективе, поэтому мнение относительно того, что совместная работа мешает семейной жизни София Абдугалиевна отвергла.

О женском

Как для любой женщины и тем более мамы, женское счастье заключается в детях. София Абдугалиевна с особой гордостью рассказывает о сыне, который получив специальность «финансы», не побоялся и круто поменял свою профессию. Его увлечение английским языком не прошло бесследно, после окончания КГУ, он отучился в Рижском летное училище гражданской авиации, вернулся в родной город и в настоящее время работает авиадиспетчером.

Несмотря на то, что он единственный ребенок в семье, родители не баловали его, он вырос самостоятельным и ответственным ребенком, ответственным – в смысле принятий каких-либо серьезных решений, и когда он решил поменять профессию, родители приняли его решение и поддержали.

Говоря о женском, я не удержалась спросить, как ей удается хорошо выглядеть, все, кто ее знает – подтвердят: у нее всегда аккуратная прическа, она всегда в хорошем расположении духа, всегда приветлива и дружелюбна.

- Более 15 лет я занимаюсь фитнесом, и считаю, что женщина обязательно должна находить время для себя, а с возрастом просто необходимо найти какое- либо занятие для души и тела. И супруг тоже ходит на футбол 2-3 раза в неделю. Так что, с одной стороны, мы традиционная казахская семья, со своими традициями и обычаями, с другой – мы современны, так как понимаем, что помимо семейных обязанностей и бесконечных дел по дому, нужна работа над собой для того, чтобы прожить долгую и счастливую жизнь....

Наши интервью

Нужен национальный бренд

Сегодня гость нашей рубрики господин Dongchul Хан - профессор Сеульского университета, который работает в области конструирования деталей для автомобилей. Профессор получил образование в Германии и считает немецкие машины самыми лучшими в мире. В рамках программы ГПИИР недавно он посетил

- Господин Хан, расскажите о том, насколько важно в Корее получить образование? Насколько оно доступно в вашей стране?

- Получение хорошего образования в Южной Корее имеет огромное значение в становлении успешной карьеры любого корейца, поэтому задаче поступления в престижное учебное заведение придается наивысший приоритет. В Корее четко выстраивают и контролируют весь образовательный процесс с ранних лет ребёнка и до его последнего года в старшей школе. Наибольшее предпочтение отдается математике, корейскому и английскому языкам и точным наукам. Южная Корея была первой страной, обеспечившей высокоскоростной доступ к Интернету во всех образовательных учреждениях от начальных школ до ВУЗов. В целом, в стране действует ступенчатая система образования - начальная школа, средняя, затем высшая.

Существует несколько критериев приема студентов в ВУЗ, один из которых оценка экзамена. 1/3 студентов получают стипендию, частично от правительства, или от различных кампаний, которые как бы спонсируют и поддерживают талантливую молодежь.

- Какие профессии в Корее популярны?

- Самым популярным является факультет машиностроения, но в последнее время становятся востребованными и медицинские специальности: общая и клиническая медицина. Примерно на этом же уровне по степени популярности факультеты юриспруденции, экономики и менеджмента.

- Ваши научные работы, в основном, касаются конструирования автомобилей, какие направления в тренде в этой области?

- Уже в течение 30 лет читаю методологию конструирования автомобилей, в основном для магистров. Бакалавров обучаю конструированию деталей автомобиля. В этом я полагаюсь на опыт и образование, которое получил в Германии. Считаю, что в этой стране автомобилестроение самое лучшее в мире, поскольку в них соединены воедино опыт, технологии. Для того, чтобы создавать хорошие автомобили студентам нужно хорошо знать традиционное машиностроение, цифровую технологию, современные компьютерные технологии. Сейчас в тренде электромобили, которые сочетают в себе самые современные технологии. Также сегодня в тренде создание автомобилей, которые используют солнечную энергию или другие виды источников энергии. Современная наука машиностроения движется в этом направлении.

- Как вы думаете, может ли Казахстан стать автомобильной державой?

- Почему нет, у вас есть нефть, поэтому традиционное автомобилестроение у вас вполне может существовать. Для этого нужно разработать национальный бренд.

- И последний, традиционный вопрос: что вас удивило в Казахстане?

- Когда-то я вообще не имел представления о вашей стране. Но здесь я встретил дружелюбных, открытых людей, наверное, именно это и удивило меня больше всего, поскольку в современных мегаполисах люди, как правило, закрыты и не столь дружелюбны. Я рад, что у меня появилась возможность побывать в Казахстане, узнать о вашей стране, культуре и традициях казахов. .

Аламанға толы апта

Ақерке БАҚЫТБЕКҚЫЗЫ, ГӘФ Филология мамандығының 4 курс студенті

Пікірсайысты көпшілігі ұрысқа, дауға толы жарыс деп түсінеді. Бұл қате түсінік. Пікірсайыс – ол ойшылдар додасы, адамды жан-жақты ойлауға, көпшілік алдында нақты, әрі жүйелі сөйлеуге тәрбиелейді. Пікірталаста тек саяси мәселелер ғана емес, сонымен қоса түрлі әлеуметтік мәселелерге байланысты тақырыптар ауқымды түрде қозғалады. Пікірталас сайыстарының арқасында патриот жастардың санының артуына үлес қосып келе жатқан обылысымыздағы беделді пікірсайыс орталықтарының бірден бірегейі – Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетіндегі 9 жылдық тарихы бар «Ахмет ұрпақтары» пікірсайыс клубы.

Пікірсайыс алаңында талай суырылып алға шығып жүрген «Ахмет Ұрпақтары» пікірсайыс клубының мүшелері үшін қараша айы жеңіс пен жеміске толы ай болды.

Олай ауыз толтырып айтуымыздың себебі, дәл осы айда клуб қоржыны 1 кубок, бірінші, екінші жүлделі орындармен және марапаттау қағаздарымен қоса медальдармен де толықты. Нақтырақ айтатын болсақ, 11-12 қарашада Астана қаласында 14 аймақ өкілдері бас қосқан республикалық турнир-

ге клуб президенті Ақыл Асқарова мен оның сенімді серіктесі Алмагүл Ақылбек қазақ лигасында қатысса, Станислав Печников пен Азамат Қамза орыс лигасында сөз жарыстырып, тұғырлы үшінші орынға көтерілді және Азамат үздік спикер атанды.

Ал, 12-13 қараша аралығында өткен Ақмола облысының ораторлар форумының «Қазақстанның Нұрлы болашағы» атты турнирінде клуб мүшелері Нұрислам Жұмакен мен Оразхан Зейнолла гладитор болып ойын көрсетті, яғни басқа клуб мүшелерімен бірігіп ойнады. Нәтижесінде, Нұрислам Жұмакен Дастан Қалиевпен біріккен «Амангелді тарландары» фракциясы осы турнирдің жеңімпазы болып, «Ахмет Ұрпақтары» Республикалық кубоктың иесі атанды.

Сонымен қоса, 19 қараша күні Карл Поппер форматында өткен «Тәуелсіздіктің 25 жылдығына орай ҚМПИ ректор кубогі үшін өткен аймақтық пікірсайыс турнирінің» нәтижесі бойынша университетіміздің студенттері Оразхан Зейнолла, Сүлеймен Жұман және Алмат Бейсенбай жүлделі екінші орынға ие болды.

Дәл осы 19 қарашы күні Рудный қаласында өткен Мәңгілік Ел «Тәуелсіздіктің 25 жылдығына арналған» облыстық турнирде бірінші орынға клуб координаторы Сымбат Манатова және 1 курс студенті Нәзира Асан бірлесіп ойнаған «Том» фракциясы бірінші орынды иеленді.

«Ахмет Ұрпақтары» пікірсайыс клубының мүшелерін жемісті жеңістерімен құттықтай отырып, әрі қарай биік жетістіктерге жетуіне тілектестігімізді білдіреміз. Тағы бір атап өтетін жайт Ахмет Ұрпақтары клубы 2007 жылы дәл осы қараша

Серпіндіктерге серпіліс берген жарыста...

Бақдәулет МАХСЕТОВ, ГӘФ Журналистика мамандығының 4 курс студенті

«Серпін-2050» әлеуметтік жобасы аясында астықты алқап Қостанайға білім алуға арман қуып келген жастар спорт зал алаңында тер төкті.

«Шынықсаң, шымыр боласың» атты спорттық іс-шара 25-29 қазан айының аралығында өтті. Жарыстың өтуіне мұрындық болған А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің кәсіподақ ұйымы. Аталған іс-шара университеттің «Сұңқар» спорт кешенінде өткізілді. Қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі тоғызқұмалақтан, ұлдар арасынан ветеринарлық факультетінің 2-курс студенті Абылай Мырза бас жүлдені қанжығасына байласа, қыздар арасынан ветеринарлық факультетінің 2-курс студенті Диана Тоғызбай жеңімпаз атанды.

Салауатты өмір салтын насихаттайтын жоба мұнымен аяқталған жоқ. Ұлдар баскетбол, қыздар волейболдан сынға түсті. Баскетбол бойынша 8 топтан құралған құрамадан инженерлік-техникалық факультеті командасы топ жарса, ал қыздар бойынша 5 топтан құралған құрамадан аграрлық-биологиялық факультетінің командасы бірінші орынға ие болды. 'Жарыс болған жерде жеңіс пен жеңіліс қатар жүретіні анық. Барлығы жеңіске лайық екенін айтқан ИТФ құрамасының капитаны Көркем Тасшабай: «Бүгінгі волейболдан өткен жарысқа өте мықты командалар қатысты. Бірінші қарсыласымыз тарих және құқық факультеті, одан кейін ветеринарлық факультет. Ең тартысты өткен соңғы ойын. Мен орын алған командаларды шын жүректен құттықтаймын», - деді.

Жайдарман-2016

Тапқыр жастар жарысы

Қ.МҰРАТБЕКҚЫЗЫ

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің 2-ші

корпусында «ҚМУ ректорының кубогына» арналған факультетаралық «Жайдарман» ойындары өтті. Маусымашарға әрбір факультеттен барлығы тоғыз команда қатысты.

Әр факультеттен және екі студенттер үйінен бір командадан жасақталып, ойынға шықты. Олар «Алғабас» (ЭФ), «Шапалақ» (АБФ), «Әділет» (ЗФ), «Элегант» (ИТФ), «ВЕТФАК» (Ветеринария және мал шаруашылығы технологиясы факультеті), «Әдемі» (ГӘФ), «КГУ МЭН» (№2 студенттер үйі), «Ізбасарлар» (АТФ) «Жатақхана жұлдыздары» (№1 студенттер үйі).

Жайдарманға көрермендер көп жиналды. Залдың іші лық толып шыға келді. Әсіресе,

ветеринария және мал шаруашылығы технологиясы факультетінің жанкүйерлері белсенділік танытты. Командалар да әдемі әзіл айтып, көптің көңілінен шығуға тырысты. Бұл жолғы ойында Жайдарман сахнасына алғаш рет шығып, өнер көрсеткен командалар болды.

Университетіміздегі жастар бастамаларын дамыту орталығының басшысы Болат Қалиев, оқу орнының баспасөз-хатшысы Алла Чечёткина бастаған бірнеше әділқазылар тапқыр жастардың өнерін бағалады. Жоғары ұпай жинаған «КГУ МЭН», «Әдемі», «Жатақхана жұлдыздары», «Әділет», «Ізбасарлар», «ВЕТФАК құрамасы», «Алғабас». командалары жартылай финалға жолдама алды. «КГУ МЭН» командасы үздік шығып, Жайдарманның кубогын иеленді.

Ойынның «Үздік актері», «Үздік актрисасы», «Үздік музыкалық әрлеушілері» де марапатталды.

Serpinstart – Up

Өркениетті жастар

Жамал ШАУКЕН, ГӘФ Журналистика мамандығының 2 курс студенті

Бір жеңнен қол, бір жағадан бас шығарып, еліміздің алға өркендеуі жолында жаңалық енгізуге талпыныс жасап жүрген жастардың қатары жыл санап өсуде. Осындай жастарға қолдау көрсету мақсатында республика көлемінде біршама айтулы іс-шаралар өткізілуде.

Жақында А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінде «Серпін-2050. Мәңгілік ел жастары – индустрияға» атты әлеуметтік жобасының грантына үміткерлер арасында «SerpinStart – Up» интеллектуалды-инновациялық жобасының байқауы өтті. Байқауға барлығы 9 жоба ұсынылды. Қоғамның сан алуан маңызды мәселелерін қамтыған жобалардың тақырыбы өзекті, мазмұны терең болды. Студенттер өз жобаларын қорғау барысында кіріс пен шығыстың статистикалық есептерін ұсынды. Байқаудың басында «Нұр Отан» партиясы «Жас Отан» жастар қанатының өкілі Ерлан Төлетаев студенттер мен магистранттарды Елордада өтетін «NURINTECH» атты Республикалық жобаның шарттарымен таныстырып өтті.

Аталмыш жобаның бас жүлдегері сегіз миллион теңгеге ие болып, өз жобасын жоспарлағандай іске асыруға мүмкіндік алатынын айтты. Үш сағатқа созылған нтеллектуалды-инновациялық жобаларды қорғау аяқталған соң, марапаттау рәсімі өтті. Әділқазылар алқасының шешімі бойынша жүлделі 1-ші орынды «Инсектицидті дәрілік препараттарды жасау» жобасымен «Ветеринарлық медицина» мамандығының 2-ші курс студенті Мөлдір Тілеміс иеленді. 2-ші орынды да «Ветеринарлық медицина» мамандығының 2-ші курс студенті, «Жануарлар өлекселерін техникалық жоюдың қазіргі кездегі әдістері» жобасының авторы Айдана Әкім еншіледі.

Ал, 3-ші орынды «Қазақстандық білім беру робототехникасы» атты жобамен ақпараттық технологиялар факультетінің 2-ші курс студенттері Ерсаят Садық пен Гаухар Төребек жеңіп алды. Ал қалған қатысушыларға сертификаттар табысталды. Байқаудан өте алмай қалған жобалардың жетекшілері мен студенттерге ескертулер айтылып, ұсыныстар жасалды. Студенттер жіберген қателіктерін жөндеп, келесі жылы да осы байқауға қатысуға тілек білдірді. Болашақ – жастардың қолында. Ал жастар, яғни өскелең ұрпақ жаңашылдыққа ұмтылып, ғылым мен білімге құштар өз елінің патриоты болса, онда еліміздің болашағы жарқын боларына сеніміміз мол.

Мы -доноры

Камила САЛКЫМБАЕВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

Донорство - одна из наиболее распространённых форм помощи людям. Donare — (от латинского- «дарить»). Сдавая кровь можно спасти кому-то, жизнь и приятно осознавать, что ты кому-то помог. Несмотря на то, что большое количество людей регулярно сдает кровь, количество тех, кому она нужна гораздо больше. Существует множество мифов на эту тему, наиболее распространенные из них: сдача крови вредна для донора: сдавая кровь, можно получить какую-либо инфекцию, многие боятся, что донорская процедура весьма болезненна, для того чтобы сдать кровь, потребуется много времени. Но это всего лишь мифы и в этом можно убедиться в любом пункте сдачи крови. Только не каждый желающий может стать донором, существует два вида противопоказаний для этой процедуры .

Абсолютные противопоказания для донорской сдачи крови: СПИД/ВИЧ. Любой вирусный гепатит, независимо от того, острая это форма, хроническая или только упоминание в анамнезе. Туберкулез в любой стадии. Любое онкологическое заболевание в любой стадии. Любое заболевание крови и любые нарушения в составе крови, выявленные при биохимическом анализе.

Временные противопоказания для донорской сдачи крови: ОРВИ, после полного выздоровления, от которых должно пройти не менее месяца. Удаление зубов и другие хирургические стоматологические манипуляции, после чего должно пройти не менее десяти дней. Прививки, после которых, в зависимости от вида вакцины, должно пройти от десяти дней до одного года. Процедуры иглорефлексотерапии, нанесение татуировки или пирсинг любых участков тела — после этих процедур должно пройти не менее года. Беременность в любом из триместров, а также кормление малыша грудью — после родов должно пройти не менее года, а после окончания лактации — не менее трех месяцев.

Наших студентов не останавливают ни мифы, ни противопоказания, вот они и решили попробовать себя в роли доноров. 23 ноября на инженерно-техническом факультете прошел День донора, более 60 студентов пожертвовали кровь, а 25 ноября в главном корпусе студенты тоже присоединились к сдаче крови. В нашем университете студенты всегда готовы помочь нуждающимся. Такое масштабное мероприятие не оставило их равнодушными. Давайте же не будем ждать, когда нас снова попросят, а просто будем помогать.

"Hollywood" на 2-м месте

Бахыт ЖАНБАТЫРОВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

19 ноября в столице нашей Республики прошёл финал национальной лиги КВН и команда "Hollywood", представлявшая наш университет, заняла 2 место, завоевав серебро.

Ближе к 18.00 зал Казмедиа центра в городе Астана начал заполняться зрителями, которые пришли поддержать свои команды и просто зарядиться хорошей и положительной энергетикой. Игра началась в 19.00 и участие в финальной игре приняли 4 команды:"Hollywood"-г.Костанай, "Акцент"-г.Павлодар, "Сборная Коргалжина"- Акмолинская область и "Сборная Костанайской области". После первого конкурса - визитки, команда нашего университета набрала наивысший балл и быстро заняла лидирующую позицию в этой игре. Следующий конкурс был капитанский, где Дархан Коргамбеков с достоинством и успехом представил команду "Hollywood" и закрепил за собой лидирующее место. Третий конкурс был очень интересен для зрителей и членов жюри - "видео-конкурс". По окончанию этого конкурса команда КВН "Hollywood" и "Сборная Коргалжина" набрали равное количество баллов и боролись за 1 место. Команда "Акцент" и "Сборная Костанайской области" так же получили одинаковое количество баллов и боролись за 3 место. Завершающим конкурсом в этой финальной игре было Домашнее задание и по его окончанию команда "Hollywood" оказалась на 2 месте, уступив команде "Сборная Коргалжина" на 0,4 балла, которая завоевала золото и приз в размере 1.000.000 тенге. При этом стоит отметить, что на протяжении всего сезона 2016 года Национальной Лиги КВН Команда "Hollywood" была в лидерах. 3-е место в этой игре завоевали две команды: "Акцент" и "Сборная Костанайской области".

Мы желаем команде КВН "Hollywood" удачи и положительных эмоций в их любимом деле, хороших зрителей на играх и побед!

Лирический ноябрь

Гульнур КАБДЫБЕКОВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

Под таким названием в Центре знаний КГУ имени Ахмета Байтурсынова прошел поэтический вечер для любителей поэзии. Всех их объединило желание услышать стихи знаменитых поэтов, прочесть лирические произведения.

Вечер начался в уютной обстановке, которая позволила окунуться в сокровенный мир поэзии. На фоне музыки, горящей свечи и ярких слайдов звучали стихи С. Есенина, В.Маяковского, К.Симонова, А.С.Пушкина, В. Гафта, Б.Пастернака, А.Астаховой, А.Ахматовой, Б.Ахмадуллиной, В.Высоцкого, известные произведения великих казахских поэтов: М.Макатаева, Ф. Онгарсыновой, К. Бекета, Е.Нурмангалиева, Ж. Молдагалиева.

В мероприятие приняли участие около 40 студентов разных курсов и специальностей, присутствовали и гости вечера, которые пришли их поддержать. Приятно отметить, что все они люди разных профессий, интересов, но всех объединило то, что является стержнем для человека – любовь к родным местам, к матери.

Благодаря, компетентному жюри, в состав которого входили сотрудники Центра знаний, были отмечены те, кто смог тронуть сердца слушателей своим умением декларировать стихи.

Особенно хочется отметить тех, кто представил свои авторские произведения:Бекет Конарбай - студент1 курса ИТФ, Антон Бутенко - студент 2 курса ИТФ, Мариям Волынец - студентка 3 курса ЭФ.

«Лирический ноябрь» не хотел подходить к концу, никто из присутствующих не торопился покидать зал, каждому хотелось продолжить общение, поделиться впечатлениями.

Отдельно, хотелось бы, поблагодарить организаторов этого поистине замечательного вечера - Центр Развития Молодежных инициатив и студенческую организацию Evolution.

Надеемся, что такие «вечера поэзии» станут традицией нашего ВУЗа.

ОСЕНЬ – ПОРА ПРИЗЫВА

Венера МАМАТОВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

В октябре в Казахстане стартовала призывная кампания «Осень-2016». В Вооруженные Силы, другие войска и воинские формирования Республики Казахстан будут призваны граждане 1989-1998 годов рождения, сообщается на портале МВД РК.

«Особенность призыва в современных условиях – это его открытость и прозрачность, которая достигается, прежде всего, благодаря участию в работе призывных комиссий и представителей общественности», - говорится далее на сайте МВД республики.

Армия - это школа мужества. По крайней мере так считает старшее поколение. Наверное, поэтому большинство наших пап служили в армии, и это, действительно, было делом чести мужской части населения Дисциплина, формирование мужской зрелости и патриотизма проходит именно там. К сожалению, постперестроечные времена развеяли этот миф. Да и сегодня в СМИ нет-нет появляются материалы о том, что не все гладко в наших Вооруженных силах. И если раньше, все без исключения буквально рвались в армию – не пойти служить было, стыдно то сегодня одного желания мало. В каждом парне должно присутствовать крепкое здоровье, желание, уверенность в себе. А еще, сила воли, умение вести себя и находить выход из любых ситуаций. Мне кажется, несмотря ни на что, армия из молодых юношей делает настоящих мужчин.

Так почему многие сегодня не хотят служить, или чего боятся современные наши юноши – такова была цель моего социологического опроса, который я провела через социальные сети VK.

Акниет, выпускник школы: «В армию идти надо. Она нужна и в мирное время тоже. А вдруг война случится? Сейчас, как мне кажется актуальна проблема терроризма, а их последствия, как мы знаем, чреваты для общества. Поэтому любой мужчина должен быть готов к защите своей страны".

Сагадат, студент КСТК: *«Мне 18 лет исполнилось, и в армию я пойду, если призовут, но только по контракту. В частях, которые действуют по контрактной системе, и которая сейчас применяется практически во многих странах, мне кажется многому можно научиться, освоить специальности, которые пригодятся в гражданской жизни».*

Руслан (г. Кокшетау, служил три года назад): «В первую очередь, армия нужна для защиты независимости и суверенитета страны. Этот вопрос в наши дни очень актуален. В современных условиях, когда то там, то тут вспыхивают войны, наши войска должны быть мобильными. Так как сам отслужил, могу смело сказать, что наша армия реально оснащается. Пополняется техническими новинками. И несмотря на то, что в прессе всякое пишут, хочу сказать ребятам – не надо бояться идти в армию».

Действительно, мнения ребят разнятся. Кто- то в принципе не боится пройти школу мужества, кто- то говорит о том, что зря теряется год жизни. А кто- то ссылается на родителей, которые якобы не пускают их в армию. Да, родителей можно понять, никто не хочет терять сыновей в мирное время.

А вот что по этому поводу думает начальник военной кафедры КГУ им. А. Байтурсынова ребят полковник Болат Болатович Токин:

- По моему личному мнению, служба в вооруженных силах нужна. Настоящий мужчина - это прежде всего защитник Отечества. Особенно, учитывая современную геополитическую обстановку в мире и угрозы, которые существуют. Каждый мужчина в стране, на мой взгляд, должен быть знаком с военным делом. Соответственно он должен пройти службу. Немаловажным фактором является в этих условиях военно-патриотическое, идеологическое воспитание. Я считаю, молодежь нужно воспитывать патриотами своей страны.

Что касается нынешнего призыва, то по данным интернета, в этом году отбор призывников идет жесткий. Особое внимание уделяется психологическому состоянию потенциального солдата и его принадлежности к той или иной религии. Самый популярный физический недуг, по которому отсеивается 45% призывников, – это плоскостопие.

В первую очередь в армию отправляют тех, кому уже исполнилось 20 лет. Призывники такого возраста легче переносят тяготы и лишения армейской службы и быстрее постигают азы военной науки. Предпочтение при отборе отдают призывникам с дипломом о высшем образовании. На, что и Сотрудники Министерства обороны заявляют, что в наши дни все больше молодых людей идут в армию добровольно.

Ана тілің – арың бұл...

Кімнен, неден ұяламыз?

Нұрсәуле ШАПАТУЛЛАЕВА, Ветеринарлық және мал шаруашылық технологиясы факультетінің 2 курс студенті

Бұл – Солтүстік Қазақстан. Оңтүстіктегідей у-шу, шыж-быж тірлік, уақытпен арпалысып, әрлі-берлі жүгіріп, шапқылап жүрген адамдар жоқтың қасы. Емін-еркін, жайбарақат жандар көп. Әйтеуір, таң атып, кеш батады. Не істеп жүргендерімізді мен түсінбедім?

Қызылорда облысынан Қостанайға оқуға келген бір жылдың ішінде облыс орталығында ана тілінде емін-еркін сөйлеп, салт-дәстүрін бағалайтын жастардың аз екенін байқадым. Қазақ жоқ емес, бар... Өкініштісі, көбі ана тілінде сөйлей алмайды. Неге?.. «Себебі, біз Ресейге жақынбыз, солай қалыптасып қалғанбыз!»,-дейді қазақтың бір баласы орысшалап. Бұл жігіт қазақ тілін әреңәрең түсінеді және сонысымен мақтанады. Мен қатты ұялдым. Солтүстіктің жерлері түгел дерлік Ресеймен шектеседі – орысша сөйлейді, оңтүстік-шығыс, Алматымыз Қытаймен көршілес – қытайша, оңтүстігіміз – Өзбекстан, Қырғызстанмен жапсарласа орналасқан. Егер олар да өзбек, қырғыз тілінде сайраса, қазақтың батыр бабалары мен кезіндегі жаужүрек балалары не үшін жанын пида етті?..

Бұл өте бір қызу талқыға түсетін, көп тармақты тақырып қой, достар! Байқап қарасам, жастардың көбі қазақ тілінде сөйлеуге ұяла ма деймін. Бірақ, неге? Айтыңызшы, сіздің ана тіліңіз, батыр бабаңыздың тілінде сөйлеуге не кедергі? Ұлтыңызға деген сүйіспеншілік пен махаббатыңыздың оянбауы қалай? Сен неге өз жеріңде өз тіліңде сөйлей алмай бейшара халге түскенсің? Ұлттық рух қайда? Неден ұяласың? Кімнен ұяласың? Бір қазақ қазақ тілінде сөйлесе, екінші, үшінші бір қазақтың менсінбей, кекесінмен қарауы қалай? Менің тілім – ұялатындай тіл емес, біліп қойыңыздар! «Қазақ тілі – бай тіл, оралымды, теңеу бейнелері ерте туған тіл»-деп суреттеген Ғабит Мүсірепов. Ендеше, қазақ тілінде сөйлеуге ұялғанша, қазақ тілін білмегеніңе ұялсаңшы?! Қостанай базарындағы қырғыздар да өзара ана тілінде сөйлейді, қастерлейді, ұмытпаған. Балаларын өз тіліне, діліне үйретіп отыр.

Осы жердің тумасы, қазақтың ақыны, әдебиет зерттеушісі, ғалым, публицист, педагог, аудармашы, қоғам қайраткері – Ахмет Байтұрсынов: «Тілі жоғалған жұрттың өзі де жоғалады»,-депті. Иә, шынымен, қазақ тілімен қоса өзі де жоғалған, рухы жоқ замандастардың көбін-ай... Көпке топырақ шашудан аулақпын. Ортамызда ары таза, жаны пәк, рухани тұғыры биік жандар да жетерлік.

Қазақ тілім – ана тілім, алтын кенім, байлығым, бар асылым, жақұтым, анамның ақ сүтімен келген менің аппақ арым. Достарым, өзіңді, шыққан тегіңді бағалай біл! Сол арқылы, тілің мен діліңді, ұлтың мен салтыңды, жаның мен тәніңді, дәстүр мен ғұрпыңды, дінің мен рухыңды бағалайтын боласың. Ата-бабаларымыздың жасаған сан мың ерліктерін оқып-біліп, ұғынып, түсініп әрі оларды қастерлей білейік! Баба ерлігін балаға үйретіп, рухани мықты ұрпақ тәрбиелерміз, Құдай қаласа.

Сонымен, достарым, барлығымыз бабаларымыздан қалған, осынау қасиетті, қастерлі ұғымдарды жанымызбен ұғып, рухымызбен сезініп, көзіміздің қарашығындай қорғағанымыз абзал болар!

Студенттердің игі бастамалары

Сымбат БӘЙДІЛДИНА, Аграрлық-биологиялық факультетінің 2 курс студенті

А.Байтұрсынов атындағы ҚМУ-нің аграрлық-биологилық факультетінің белсенді студенттері «Облыстық қан тапсыру орталығына» барып, жаман ауруға шалдыққан 11 жасар Гауһар Бимурзаеваға қол ұшын бермек ниетпен қан тапсырды. Бүлдіршін облыстық ауруханада ем қабылдауда. Аллогенді гематопоэтикалық трансплантация жасау үшін Гауһардың қанына сәйкес донор табылмай жатыр. Бұл жайт біздің студенттерді бей-жай қалдырмады. «Біздің қанымыз Гауһарға болмаса басқа науқасқа жарар»,- деп, арнайы ұйымдастырылған акцияға қатысуға ықылас білдірген жастар көп болды. Дертке шалдыққан жеткіншектің өміріне үміт сыйлауға ниеттенген студенттерге облыстық қан тапсыру орталығының басшылығы алғыстарын жаудырды.

Жалпы ҚМУ студенттері осындай шараларға жиі қатысып тұрады. Көбіне мұндай акциялардың ұйымдастырушылары да студенттердің өздері. Қарашаның 25-і күні А.Байтұрсынов атындағы ҚМУ-дегі «Өнер» студиясының қабырғасында кезекті «25 студенттік бастама» акциясының шеңберінде оқу ордамыздың басшылығы, оқытушылары және студенттері қан тапсырды.

Қан тапсыруға келушілер қатары таңғы сағат тоғыздан бастап, түскі бірге дейін толастаған жоқ.

Мұндай игі бастамаларды қолдаушы жастар легі жыл өте толыға түседі деген сенімдемін!

Егемен елдің мерейтойы

Арайлым ҚҰЛТАЕВА, ГӘФ Журналистика мамандығының 3 курс студенті

Биыл бізде ұлы той – дәлірек айтсақ Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдық мерейтойы. Бұл мемлекетіміз бен халқымыз үшін ең басты, әрі құнды мереке болмақ. Тәуелсіз еліміз ширек ғасырға жуық уақыт ішінде дағдарысқа қарсы тұра білді, тұрақты даму жолына түсіп, биік-биік белестерді бағындырды, талай-талай толағай жетістіктерге қол жеткізді, әлемдегі бәсекеге қабілетті 50 елдің қатарына енді. Бұл болашақ ұрпақ үшін, мына біздер үшін үлкен мақтаныш, мәртебе, асыл мұра!

Алашқа мәлім, мемлекет басшысының елді дамытудағы стратегиялық бағдарламалары мерзімінен бұрын жүзеге асып келеді. Оның бәрін тізе берсек, газетіміз қалыңдай түсер. Сондықтан, жәй ғана тәуелсіз елге тілек арнайық. Өткен жылы, яғни 2015 жылдың 30 қарашасындағы халыққа арнаған Жолдауында Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев тәуелсіз мемлекет атанғанымыздың 25 жылдығына аяқ басқалы тұрғанымызды айта келіп: «Бұл - тәуелсіздікті нығайту жолындағы

өлшеусіз еңбегіміздің ширек ғасырлық белесін қорытындылайтын мерейлі сәт. Тәуелсіздікті баянды ету оған қол жеткізуден де қиын. Мемлекеттігіміздің тұғырын мызғымастай нығайта түсу үшін бізге әлі талай өткелі күрделі, өкпегі көп бұралаң жолдардан өтуге тура келеді.»,- деп алдағы кезеңде кездесетін сындардан мүдірмей өтуге шақырған еді. Біз мүдірмей өтіп келеміз. Мұның барлығы да тұғыры биік тәуелсіздігіміздің арқасы деп білемін.

«Әрбір елдің жылнамасында оның жаңа тарихының бастауы болған тағдыршешті таңдар болады. Біз үшін жаңа дәуірдің арайлы таңы 1991 жылы 16 желтоқсанда атты. Сол күні әлем көгінде «Қазақстан Республикасы» атты жаңа жұлдыз жарқырай туды». Бұл Елбасының 2015 жылғы 15 желтоқсанда Тәуелсіздік күні қарсаңында сөйлеген құттықтау сөзі. Осыдан соң, алып-қосар сөз болсын ба. Елге деген шынайы тілек – Жаңа дәуірдің жұлдызы жарқырай берсін, ағайын!

Тәуелсіз елде ғұмыр кешіп жатқан біздер – бақыттымыз. Себебі, күллі әлем қызыға қарайтын Қазақ елі – біздің мекеніміз. Қайсар елдің ұрпағы болу мен үшін баға жетпес құндылық. Мақтанышпен айтамын: «Егемен елім 25-те, тойла, қазақ!

Жоспарсыз іс – қанатсыз құс

Гаухар МҰРАТҚЫЗЫ, ГӘФ Журналистика мамандығының 1 курс студенті

Адам бір істі қолға алмас бұрын алдымен сол іске байланысты жоспар құрып алуы керек. «Жоспарсыз іс – қанатсыз құс» деп бекер айтылмаса керек. Ал істі жоспарлағаннан кейін сол жоспардың орындалуына күш салған жөн. Жоспар құрғанда оны дәл, әрі нақты етіп жасаған абзал. Мұндайда ата-бабаларымыз «Қолың көтере алмайтын шоқпарды беліңе қыстырма» деп бір-ақ ауыз сөзбен тұжырым жасаған. Демек, бастайтын ісіңіз қолыңыздан келеме? Белгіленген уақытта аяқтай аласыз ба? Міне, осы жайттарды санаңызда әбден пісіріп, зерттеп, зерделеп алуыңыз қажет.

Қандай іс болмасын асқан мұқияттылықты қалайды. Іс сапалы атқарылмайынша онда береке болмайды. Бір істі тыңғылықты атқара алмаған кісінің екінші бір істі жеріне жеткізе орындауы неғайбыл.

Істің өз уақытында нық аяқталуы адамның әлеуметтік-материалдық қажыр-қайратына тікелей байланысты. Белгілі бір істі бастаған соң, оның дер кезінде шегіне жетуі аса маңызды екенін естен шығармаған жөн. Басталған істі себеп-салдарсыз кейінге шегере беру кім-кімге болмасын абырой әпермейді.

Адамды адам қылған еңбек екені даусыз. Ол туралы халық даналықтары да көп. Мысалы: ***«Жалқаудың ісі бітпейді», «Еріншектің ертеңі бітпес»*** т.б.

Жоғарыда айтылған ойды «істің аяқталуына кедергі болатын ең басты мәселе – ол жалқаулық» деп тұжырымдауға болады.

Еріншектік, бойкүйездік сияқты жаман әдеттерге үйір болған адамның ісі ешқашан оңға баспайды. Еріншек «бұл істі ертең істеймін ғой» деп уақыттан ұтылады.

Мезгілінде аяқталмаған істің маңызы жоқ. Сондықтан бүгін бітуі тиіс игілікті істі ертеңге қалдырмаған жөн.

Үздік пікірсайысшы

Көкшетау қаласында Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған Ақмола облыстық ораторлар форумы аясында республикалық пікір сайыс турнирі өтті. Аталмыш турнирге Астана, Алматы, Қарағанды, Қостанай қалаларынан командалар қатысты.

Республика деңгейінде өткізілген іс-шараға еліміздің түкпір-түкпірінен 40 команда тіркелсе, олардың ішінен үздік деген 24 команда сайысқа қатысуға жолдама алды. Нәтижесінде бас жүлдені Қостанай облысының «Аманкелді тарландары» командасы иеленді. Команданың бірінші спикері, гуманитарлық-әлеуметтік факультетінің Журналистика мамандығының 2 курс студенті Нұрислам Жұмакеновке турнирдің бас жүлдесін табыстады. Нұрисламды қол жеткізген жетістігімен шын жүректен құттықтаймыз!

«Президент оқулары» сайысының жеңімпаздарын құттықтаймыз!

2016 жылдың 15 қараша күні Тәуелсіздіктің 25 жылдығына орай Н.Островский атындағы қалалық кітапхананың ұйымдастыруымен жоғары оқу орындары студенттері арасында өткен «Президент оқулары» атты мәнерлеп оқу сайысына қатысып, жүлделі орындарға ие болған филология мамандығының студенттерін құттықтаймыз. **1-орын–Асыл Кәрімжан; 2-орын– Ақерке Қуаныш;** *Ынталандыру сыйлықтарымен:* **Құнжамал Кенжеахметова, Кәмшат Сабыржан, Айым Нұрман марапатталды.**

Поздравляем!

Поздравляем кафедру практической лингвистики, кафедру иностранных языков гуманитарно-социального факультета с вручением Благодарственного письма Хакасского института развития образования и повышения квалификации «За активное участие в on-line секции IV международной научно-практической конференции «Сохранение и развитие языков и культур коренных народов Сибири». Активные участники конференции: Г.К.Журсиналина – к.ф.н., М.В.Румянцева - к.ф.н., ст. преподаватель, магистр гуманитарных наук А.Б.Алтыбаева.

Желаем семейного благополучия, дальнейших творческих успехов!

С победой!

Диплом
Мырзабай Сералы

Диплом
Пастушенко Инна Игоревна,
Полторадина Мария Владимировна

Республиканского конкурса ежегодного научно-исследовательских работ среди студентов высших учебных заведений Республики Казахстан.

Дипломами 2-ой степени награждены:

Аграрно-биологический факультет: И.Пастушенко, М.Полторадина «Ландшафтный дизайн территории центральной части парка с применением инновационных «зеленых» технологий». Научный руководитель – О.Н. Бабенко.

Центр языковой подготовки: С.Мырзабай «Шығыс Түркістан қазақтарының ұлт-азаттық қоғалысының жетекшісі Оспан батыр Исламұлы». Научный руководитель – Г.К. Журсиналина.

Дипломами 3-ей степени награждены:

Гуманитарно-социальный факультет: Д.Абдирова Д «Региональные СМИ в Интернете». Научный руководитель – О.Г. Кунгурова.

Факультет ветеринарии и технологии животноводства: И.Киселев «Сравнительная оценка роста, развития и мясной продуктивности бычков аулиекольской породы различных линий в условиях ТОО «Жолдас»». Научный руководитель – И.М Тегза.

Поощрительная грамота МОН РК:

Гуманитарно-социальный факультет: Д.Уразалина «Функционирование эвфемизмов в политическом дискурсе». Научный руководитель – С.С. Жабаева.

С ЮБИЛЕЕМ!

Поздравляем ***Нину Андреевну КУРЗОВУ*** – кандидата философских наук, доцента кафедры философии

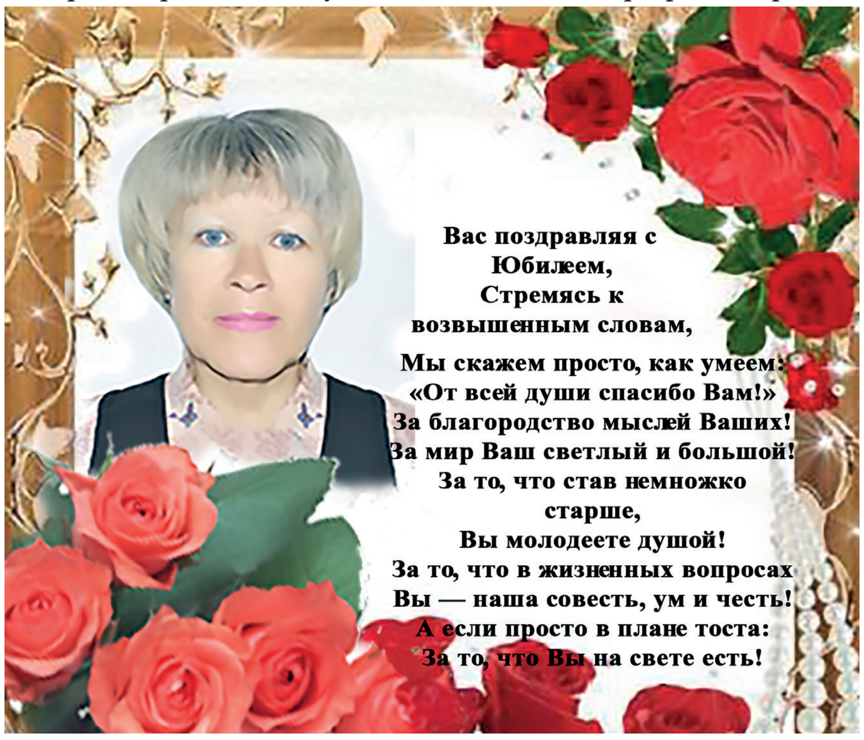

Победа в фотоконкурсе

Стали известны результаты фотоконкурса «Ауылым менің жұмағым», организованного областной газетой «Қостанай таңы», посвященного 25-летию Независимости Республики Казахстан.

Участниками конкурса стали государственные служащие, школьники, студенты, представители разных отраслей.

Задача конкурса состояла в том, чтобы развивать чувство патриотизма, творческие идеи и креативный взгляд на окружающую среду.

Специальная независимая комиссия из числа профессионалов определила победителей конкурса.

Среди них есть и представители костанайского студенчества. Обладателем приза и Диплома 2-й степени стал студент 4 курса специальности «Журналистика» Кенжегул Жанболат.

Комиссия отметила, что его фоторепортажи отличают мастерство и профессиональный взгляд на события.

Кафедра журналистики и коммуникационного менеджмента поздравляет Жанболат Кенжегул и желает ему творческих успехов.

"БІЛІМ ЖАРЫСЫ"
МЕНШІК ИЕСІ: А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті,
Редакцияның мекенжайы: Қостанай қаласы, А.Байтұрсынов көшесі, 47. Тел. 511167

Шығарушы редактор А.Өстемірова

Нөмірді дайындаған ҚМУ-дың журналистика мамандығының студенттері
Беттеген Айтолқын Қапан
Бас маман Арайлым Сарбасова

Отпечатано в ТОО "Костанай полиграфия". Ул.Мауленова 16 тел 8(7142)28-02-93
Заказ №2428 Тираж 1200 экз.
Объем 2 печатных листа

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 25 наурызында тіркеліп, №2794-г куәлігі берілген